PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto IV - Cena 10 lir - 5 jugolir - 2.50 din | TRST sreda 22. decembra 1948 | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | Štev. 298 (1083)

Nacionalno vprašanje in dosledna revolucionarnost

II.

Interes mednarodnega demokratičnega gibanja narekuje komunističnim partijam potrebo, vsaki na njenem lastnem področju delovanja, v kolikor mogoče v skupnem sporazumu, da se na konkreten način borijo za mir. V Trstu gre borba za mir predvsem z zahtevo za spoštovanje in uveljavitev mirovne pogodbe in sicer ne v abstraktnem smislu, temveč v konkretnem, t. j.: imenovanje guvernerja, prenehanje vojaške okupacije, spoštovanje juridične enakosti soživečih narodnosti, jamstvo osnovnih demokratičnih pravic in tako naprej. Staro vodstvo partije je na konkreten način nenehno sledilo liniji spoštovanja in uveljavitve mirovne pogodbe. Storilo je vse napore v mejah možnosti, da bi se uveljavila v praksi načela, ki bi morala v osnovi vskladiti življenje na STO-ju s statutom. S strani Vidalija pa ni bilo nobenega obotavljanja zateči se naravnost k pravemu pravcatemu izdajstvu kot v primeru osebnih izkaznic. Medtem ko staro vodstvo partije nenehno razkrinkuje vojnohujskaško politiko in njenih konkretnih sredstvev, s pomočjo katerih skušajo imperialisti pripraviti izbruh nove svetovne vojne, in poostruje tako budnost demokratov glede ciljev imperialistov, se Vidalijeva skupina omejuje na splošne fraze o nevarnosti vojne in sledi taktiki social-izdajalcev, ki krijejo svoje izdajstvo z bobnečimi frazami o proletariatu, o socializmu itd. Staro vodstvo partije pojasnjuje nevarnost, ki ji gre naproti demokratično tržaško gibanje zaradi reakcionarne ofenzive, kliče na zbor te demokratične sile, jih usmerja na pravilno pot borbe; Vidalijeva skupina pa poizkuša kanalizirati vse demokratično gibanje na teren kompromisov in kapitulacije. Staro vodstvo partije zahteva ob priliki procesa proti stavkovnemu odboru obsodbo tržaškega delavskega razreda.

Pri obračunu pretekle borbe poudarja staro vodstvo njen revolucionarni značaj in njeno važnost za delavski razred ter hkrati kaže delavstvu slabosti in socialdemokratske odklone v pretekli borbi, da bi si iz tega pridobili izkušnje; Vidalijeva skupina pa obsoja vso preteklo borbo in žali delavski razred ter ga prikazuje kot anarhoidnega, nediscipliniranega, avanturističnega. Staro vodstvo partije mobilizira vse sile za krepitev ljudske oblasti v coni B, da bi se pogoji za obstoj izboljšali in položili temelji za nadaljnji razvoj; Vidalijeva skupina pa napoveduje vojno ljudski oblasti v coni B in postane na ta način glasnik imperialistov izjavljajoč da je «zasedbena angloameriška cona italijanska pokrajina, jugoslovanska cona pa jugoslovanska pokrajina». Staro vodstvo partije poziva k enotnosti na predstoječih občinskih volitvah, Vidalijeva skupina pa z jalovimi izgovori poziv odklanja. Staro vodstvo partije je storilo vse napore, da bi sindikati zadržali svoj razredni značaj; Vidali in njegovi pa delajo vse mogoče napore, da bi razrednо linijo likvidirali in vzpostavili «ekonomizem».

Opravičeno se lahko vprašamo, kaj izhaja iz vseh teh ugotovitev. Ali ne izhaja morda dejstvo, da Vidalijeva frakcionaška skupina pod krinko komunizma tihotapi povsem nekaj drugega v delavsko in demokratično tržaško gibanje? Ali ne dokazuje to, da je bila resolucija Informacijskega urada za Vidalija in za njegove zgolj pretveza, da se vržejo v napad proti revolucionarni liniji tržaškega demokratičnega gibanja, da ga zmaličijo, da ga kanalizirajo v takšno smer, ki nima nič skupnega z resničnimi interesi resničnega demokratičnega gibanja? Ali nam vsa ta dejstva ne dokazujejo — ne glede na stališče spričo resolucije Informacijskega urada o stanju v KPJ — da ni mogoče strinjati se s politiko Vidalijeve skupine? Resnično, zadeva je prav takšna. S takšno politiko se je strinjati nemogoče: takšna politika ni v interesu tukajšnjega demokratičnega gibanja, še manj pa v interesu internacionalnega demokratičnega gibanja, ker ne postavlja in ne rešuje problemov borbe v interesu demokracije.

Zato se samo ob sebi poraja vprašanje: Ali pomeni slediti Vidalijevi politiki biti v skladu s Sovjetsko zvezo ali pa pomeni slediti Vidalijevo politiko biti dejansko proti Sovjetski zvezi? Vidalijeva politika ni v interesu Sovjetske zveze: ona je nasprotna Sovjetski zvezi. Tem manj pa pomeni biti s Sovjetsko zvezo slediti Vidalijevi politiki. Vidali in njegova skupina nista niti za Sovjetsko zvezo, niti za katero koli državo ljudske demokracije niti za katero koli komunistično partijo; Vidali in njegova skupina sta dejansko tista, ki sta razbila tržaško demokratično gibanje, tista ki sta razorožila tržaški delavski razred v njegovi borbi za demokracijo, sta tista, ki skušata razbiti italijansko-slovansko bratstvo, ki netita nacionalno sovraštvo in klevetata jugoslovanske narode. Stav, ki ga je dal Vidali svoji politiki nima ničesar skupnega s Sovjetsko zvezo. Sovjetska zveza, slavna boljševiška partija, Informacijski urad, sama KP Italije, so le komodna krinka za Vidalija in njegovo skupino, da bi speljala do konca delo na likvidaciji tukajšnjega demokratičnega gibanja. Splošni stav borbe in obrambe miru in razkrinkavanja vojnohujskaške politike imperialistov, stališče, ki temelji na visoko donečih frazah, dejansko pa na politiki podpiranja ali pa nevtralnosti v pogledu teh vprašanj, so praktičen dokaz, da je napačno istovetiti Vidalija in njegovo skupino s Sovjetsko zvezo. Sovjetska zveza je skupaj z Jugoslavijo nedavno ostro obsodila kršitve mirovne pogodbe v naši coni in je zahtevala kot prvi ukrep imenovanje guvernerja: zastonj je pričakovati jasno zavzemanje stališča Vidalija in njegovih v tem vprašanju v poslednjem času. Sovjetsko časopisje, čeprav po resoluciji Informacijskega urada, objavlja od časa do časa uspehe o industrializaciji v Jugoslaviji; toda zastonj bi iskali v Vidalijevem tisku nekaj podobnega. Sovjetske radijske oddaje so ostro obsodile izdajanje novih osebnih izkaznic; Vidalijeva skupina pa je dala v tem vprašanju oblastem svojo pomoč do kraja.

Ugotoviti moramo — ne spuščajoč se v spor med Informacijskim uradom in KPJ — da je politika frakcionaške Vidalijeve skupine iz tega spora vzela pretvezo za razbitje tukajšnjega demokratičnega gibanja. Zaradi tega je torej potrebno voditi borbo za razkrinkavanja Vidalijevega političnega in ideološkega delovanja. Potrebno je oceniti, katera od obeh komunističnih partij je na dosledni politični liniji marksistično-leninističnih načel leninsko-stalinske teorije o nacionalnem vprašanju v skladu z interesi krajevne in mednarodne demokracije. V tem je ključ problema: ne pa v odobravanju ali neodobravanju resolucije IU.

Torej: pravilno postavljanje nacionalnega vprašanja, konkretna borba za mir, konkretna borba na razkrinkavanju vojnih hujskačev in odkrivanje konkretnih sredstev, s pomočjo katerih se hoče pripraviti izbruh nove svetovne vojne, borba za uresničenje določb mirovne pogodbe in — do imenovanja guvernerja — borba za uveljavljanje načel statuta, ki so takoj uporabljiva, t. j. demokratizacija javnega življenja, udeležba delovnih ljudskih množic pri upravljanju javnih zadev. Borba proti nacionalističnim odklonom zakrinkanim z internacionalizmom, proti likvidatorskim težnjam tukajšnjega demokratičnega revolucionarnega gibanja, za čim možno povezanost z vsem zaledjem posebno z Jugoslavijo, za čim tesnejše možne vezi Slovencev in Hrvatov s svojim narodom. Za razredni sindikat v borbi za splošne interese delavskega razreda in ne na anarhosindikalističnih temeljih. Za množično gibanja pod vodstvom komunistične partije. To je tista prepotrebna platforma za mobilizacijo ljudskih množic v obrambi njenih pravic, za boljšo bodočnost.

Evo, v čem se razlikuje komunistična partija, ki jo vodi staro vodstvo od tako imenovane komunistične partije, ki jo vodi Vidalijeva skupina. Vidali ni Sovjetska zveza: Vidali je frakcionaštvo tržaškega delavskega gibanja, je eksplozija italijanskega nacionalizma v okviru tržaškega delavskega gibanja, je likvidacija revolucionarnega tržaškega gibanja, je negacija pretekle politične borbe. To je Vidali. In nič več. In zgolj naključje je, da je mogel Vidali izkoristiti spor med KPJ in ostalimi partijami; likvidatorske Vidalijeve težnje so se pojavile takoj po njegovem prihodu med nas in ni slučaj, da je našel svoje najboljše tovariše in prijatelje ravno med tistimi, t. j. med raznimi Ubaldiniji, ki so predstavljali od prvega dne italijansko nacionalistično strujo v naši partiji.

Vidali ni Sovjetska zveza: Vidali je tržaško frakcionaštvo. Vsako komunistično gibanje v razvoju poraja v sebi frakcionaštvo prav zaradi tega, ker vleče s seboj raznovrstne elemente, ki na gotovi točki stopijo s partijo v konflikt. To frakcionaštvo se je odkrilo kot tembolj surovo zaradi neuspeha, ki ga je doživelo tukajšnje demokratično gibanje; če bi bili zmagali, bi prišlo na dan z mnogo manjšo intenzivnostjo.

Zaradi tega je čudno slišati mnoge tovariše, ki se — čeprav brezpogojno obsojajo Vidalijevo politiko — obotavljajo storiti korak naprej, t. j. zapustiti Vidalija zaradi tega, ker mislijo, da je Vidali Sovjetska zveza. Ne, Vidali ni Sovjetska zveza: Vidali je eksplozija italijanskega nacionalizma v tržaškem demokratičnem gibanju. Temu se ni čuditi. Nacionalizem je pustil močne korenike v Trstu, imel je tudi močne korenike v delavskem gibanju, bil je izgnan iz svojega brloga v zadnjih letih, toda ponovno je pomolil svoj rilec na dan, ko se je pojavila za to priložnost. Ne, Vidali ni Sovjetska zveza: Vidali je likvidacija, negacija tržaškega revolucionarnega gibanja. Dovolj je pogledati politiko, ki jo vodi njegova tako imenovana partija v sindikatih, v množičnih organizacijah, ki so za Vidalija. Dovolj je videti, da se postavljajo proti ofenzivi delodajalcev ustne in pismene izjave, na politično ofenzivo se odgovarja prav tako dobro ali pa še slabše. Vidali ne opušča nobene priložnosti, da bi očrnil preteklo politično borbo, da bi jo označil kot avanturistično, tisto politično borbo, ki predstavlja kljub vsem zagrešenim napakam najlepše in najbolj junaško razdobje v zgodovini tržaškega demokratičnega gibanja, delavskega razreda, ki predstavlja začasno revolucionarno utrditev tržaškega demokratičnega gibanja.

Zaradi tega je oportunistično stališče tistih tovarišev, ki — čeprav vse to vidijo, čeprav se zavedajo, da ni Vidali nič več kot likvidator tukajšnjega demokratičnega gibanja, da ne rečemo hujše — praktično nadaljujejo s podpiranjem Vidalija in njegovih. Ni mogoče biti s Sovjetsko zvezo in hkrati z Vidalijem. Kdor hoče biti s Sovjetsko zvezo, ne more biti z Vidalijem. Vidali je najtemnejše razdobje v gibanju tržaškega delavskega razreda. Vidali je tisti, ki hoče postaviti na zatožno klop razrednega sodišča tržaški delavski razred zaradi slavne stavke v juliju 1946. Tega noče niti boljševiška partija, niti nobena partija na svetu. Vidali podpira kršitve mirovne pogodbe kot v primeru osebnih izkaznic in poizkuša skriti to svoje zadržanje in zatrjuje, da je cona B jugoslovanska pokrajina in obtožuje Jugoslavijo, enako kot Angloameričane, da krši mirovne obveze.

To so dejstva. In zaradi tega je potrebno, da se na temelju dejstev presoja delovanje starega vodstva partije in Vidalijeve frakcionaške skupine ter po preučitvi teh dejstev bo jasno: po eni strani, da Vidali ni Sovjetska zveza, po drugi strani pa, da je edina komunistična partija Tržaškega ozemlja tista, ki jo vodi staro partijsko vodstvo.

DAN JUGOSLOVANSKE ARMADE

Odred JA na Tržaškem ozemlju

proslavlja danes 7. obletnico ustanovitve JA

Skupno z ljudstvom čuva JA pridobitve narodnoosvobodilne borbe

22. decembra 1941 je bila ustanovljena prva enota današnje močne in slavne Jugoslovanske armade. Ta armada se stalno izpopolnjuje in napreduje v vojaški, politični in kulturni izgradnji. Edinice odreda, ki so po določbah mirovne pogodbe na STO-ju cone B, bodo skupno z ljudstvom Istrskega okrožja praznovale danes ta največji praznik. Vse istrsko ljudstvo občuti, da je ta dan tudi njegov praznik, saj so zadnje dni aprila 1945 edinice IV. armije in IX. korpusa zadale smrtni udarec nacifašistični vojski in ga osvobodile 25-letnega trpljenja in suženjstva.

Skupno z ljudstvom čuva JA na tem ozemlju vse pridobitve NOB. Globoko je občutena povezava med vojsko in ljudstvom. To dokazujejo primeri, ko je vojska prišla na pomoč s prostovoljnim delom. Tako so vojaki napravili samo pri gradnji zadružnih domov 9815 prostovoljnih ur. Na bivših ankaranskih solinah je vojska zgradila nov most in s tem zelo olajšala tamkajšnjim kmetom povezavo s Koprom. Isto tako je vojska prispevala za božičnico otrok čez 122.000 lir v denarju in še večje količine moke in sladkorja za pecivo. Vse to je dokaz demokratičnosti naše vojske, ki na vsakem koraku pomaga ljudstvu, da se čim prej dvigne iz ruševin, kamor ga je bil vrgel nacifašizem. Zato pa bo današnja proslava v znaku povezave z ljudstvom.

Pester in mnogovrsten je kulturni in fizkulturni spored proslave. Tako bo ob 14.30 na športnem igrišču nogometna tekma med športniki vojske in reprezentanco STO-ja. Nastopila bo konjenica z raznimi akrobacijami, preskoki čez ovire in sabljanjem v teku. V Domu armije bo šahovski turnir in namizni tenis. Isto tam bo zanimiva razstava slik in fotografij iz NOB.

Vsa proslava bo v cilju utrditve pridobitev NOB, v znamenju bratstva in enotnosti med vsemi narodnostnimi skupinami na tem ozemlju. Isto tako bo proslava manifestacija bratstva in enotnosti z vsemi demokratičnimi narodi, ki gradijo socializem in boljšo prihodnost, hkrati pa dokaz vztrajnosti v borbi proti vsem reakcionarnim domačim in tujim silam, ki bi rade zavirale ta naš veliki razvoj. Proslava bo dokaz zaupanja do tovariša Tita, ustanovitelja te močne armade in do KPJ, ki vodi jugoslovanske narode boljši, socialistični prihodnosti nasproti.

Za vse vojake in častnike bo ta proslava obveza, da se bodo tudi za naprej izpopolnjevali in postali še večji poznavalci svojih nalog kot člani tiste ljudske vojske, ki je izvojevala jugoslovanskim narodom svobodo v trdi štiriletni borbi.

Zvečer bo v telovadnici slavnostna akademija z bogatim sporedom.

Vojaki odreda so zelo lepo okrasili vojašnice, kjer stanujejo, z venci, slikami in napisi. Telovadnica v Kopru se zdi kot prava partizanska vojašnica izza časov borbe: zelenje po stenah, dolgi venci visijo izpod stropa prepleteni s trakovi barvanega papirja v jugoslovanskih zastavah.

LJUBLJANA, 20. — Vsa industrija LR Slovenije je 18. decembra izpolnila načrt letošnje letne proizvodnje. Proizvodni načrt za leto 1948 je bil 29% višji od lanskega.

I. KONGRES KP MAKEDONIJE

Pravilna nacionalna politika CK KPJ

je omogočila nacionalno in socialno osvoboditev Makedoncev v FLRJ

CK KPJ je vedno zastopal in zastopa mnenje, da je južnoslovanska federacija nujna

SKOPJE, 21. — V nedeljo se je v Skopju začel 1. kongres KP Makedonije, na katerem sodeluje 541 delegatov.

Kongres je pozdravil tov. Lazar Koliševski, v imenu CK KPJ pa je kongres pozdravil član Politbiroja Blagoje Nešković, ki se je med drugim spomnil težkega življenja Makedoncev pod turškim suženjstvom ter brezpravnosti istih v bivši Jugoslaviji pod oblastjo velikosrbskih hegemonistov in izkoriščevalske oblasti kapitalistov.

Prvi kongres KPM označuje tudi 25-letnico pravilne politike KPJ v makedonskem nacionalnem vprašanju. V teh 25 letih se je KPJ borila za dosledno internacionalistično politiko, za dosledno izvajanje naukov Marxa, Engelsa, Lenina in Stalina v nacionalnem vprašanju. Prav zaradi dosledne leninsko-stalinske nacionalne politike CK KPJ s tov. Titom na čelu je privedla revolucionarna borba delovnih množic Makedonije do dokončne nacionalne in socialne osvoboditve Makedoncev v FLR Jugoslaviji.

Obstaja še eno vprašanje, ki je tesno povezano s stališčem glede makedonskega nacionalnega vprašanja, to je vprašanje federacije nekaterih balkanskih držav. V zadnjem času dolže CK KPJ javno v uradnem bolgarskem tisku in v bolgarskih partijskih listinah, češ da onemogoča ustapovitev južnoslovanske federacije.

Tudi ta obtožba proti CK KPJ je na liniji znanih klevet. CK KPJ je vedno zastopal in zastopa mnenje, da je južnoslovanska federacija nujna. To je bila pa tudi že davna želja najnaprednejših družbenih gibanj med Južnimi Slovani. Takšne sklepe so sprejeli tudi lani na Bledu. Blejski sklepi so naložili FLRJ in LR Bolgariji naj takoj pričneta pripravljalne ukrepe, vsaka v svojem okviru, ki bi pripravil pogoje za ustanovitev južnoslovanske federacije. Med temi pripravami so zavzeli vidno mesto ukrepi za pravilno stališče o makedonskem nacionalnem vprašanju v Bolgariji, kar je z drugimi besedami pomenilo, da se LR Bolgarija zavezuje, da bo dala pirinskim Makedoncem vse nacionalne pravice v okviru Bolgarije, še predno bi ustanovili južnoslovansko federacijo.

Toda kmalu po blejskem sporazumu se je pokazalo, da v Bolgariji nadaljujejo staro politiko do pirinskih Makedoncev. Vedno bolj jasno je prihajalo do izraza, da nekateri odgovorni partijski in državni voditelji v Bolgariji ne priznavajo pirinskih Makedoncev za posebno nacionalno skupino in po nacionalnosti različno od bolgarskega naroda. Se več. Vedno bolj jasno se je kazalo, da številni odgovorni voditelji v Bolgariji ne priznavajo nacionalnosti niti Makedoncem iz LR Makedonije. Takšno stališče teh bolgarskih voditeljev pa je bilo resnično naperjeno proti ustanovitvi južnoslovanske federacije, ker je onemogočilo vso nujna pripravljalna dela za ustanovitev federacije.

Naše vodstvo ni nikoli postavljalo zahtev, naj se Pirinska Makedonija priključi k LR Makedoniji pred ustanovitvijo južnoslovanske federacije same, ne glede na to, da ima makedonsko ljudstvo pravico postavljati vprašanje svojih nacionalnih pravic do svojih interesov.

Naše vodstvo ni nacionalistično, kakor bi to radi prikazali, pač pa je nacionalistično tisto vodstvo, ki zavzema antileninistično stališče v makedonskem vprašanju. Naša partija stoji pod vodstvom CK KPJ s tovarišem Titom na čelu krepko na pozicijah proletarskega internacionalizma v fronti socializma s Sovjetsko zvezo na čelu, prav zato pa iskreno želi južnoslovansko federacijo, ne more pa pristati na neiskreno načenjanje tega vprašanja z breznačelnim stališčem v važnih vprašanjih, s protileninističnim stališčem v makedonskem nacionalnem vprašanju. Hočeš nočeš se nam vsiljuje vprašanje, ali ni morda prav tako breznačelno stališče nekaterih bolgarskih voditeljev do vprašanja južnoslovanske federacije, v bistvu do makedonskega nacionalnega vprašanja, prispevalo k sprejetju resolucije Informbiroja. Na to vprašanje bo odgovoril razvoj dogodkov. Naša partija stoji mirno na pozicijah zaščite interesov naših narodov, na pozicijah proletarskega internacionalizma.

Pri nadaljevanju dela kongresa je govoril Kazar Koliševski o graditvi socializma v LR Makedoniji ter poudaril, da je bil industrijski proizvodni načrt v letošnjem prvem polletju izvršen za 102.2 odst. Poudaril je nato naglo industrializacijo v Makedoniji in izjavil, da bo makedonska republika že prihodnje leto lahko neodvisna za kritje svojih stroškov. Govoril je nato o krivičnih obtožbah proti KPJ in poudaril, da je za makedonske komuniste važno, da bolgarsko komunistično partijo pripravijo do tega, da spoštuje obveznosti in omogoči narodnostni kulturni in gospodarski razvoj Pirinske Makedonije.

Po prečitanju političnega poročilu CK KPJ je član CK KPJ Svetozar Vukmanovič — Tempo imel govor, v katerem je poudaril, da je KP Makedonije dokazala svojo zrelost med vojno, ker je znala izvajati politično linijo KPJ glede makedonskega vprašanja. Dalje je Vukmanovič dejal, da so bili na sestanku CK bolgarske delavske (komunistične) stranke v septembru 1944 v Sofiji sprejeti sledeči sklepi:

1. Vodstvo bolgarske delavske (komunistične) stranke bo objavilo pisano avtokritiko o vseh vprašanjih, ki sta jih makedonska delegata Vukmanovič in Koliševski obravložila v zvezi s politično linijo bolgarske delavske stranke o makedonskem nacionalnem vprašanju.

2. Vodstvo bolgarske delavske stranke se je obvezalo dovoliti upravno avtonomijo Pirinski Makedoniji (in ne samo kulturno avtonomijo) v okviru bolgarske države. Pripravili naj bi se tudi pogoji za dokončno združitev Pirinske Makedonije z Vardarsko Makedonijo, ko bi za to pogoji dozoreli, to je, ko bi se postavilo vprašanje federacije južnih Slovanov.

Toda avtokritika je ostala v predalih in Pirinska Makedonija je prejela le kulturno avtonomijo, in je ta sedaj praktično odpravljena.

Konferenca KP za Kosovo in Metohijo

PRIŠTINA, 21. — V Prištini se je začela četrta pokrajinska konferenca KP za Kosovo in Metohijo. Navzoči so predstavniki centralnega komiteta srbske KP in predstavniki pokrajinskega komiteta srbske KP za Vojvodino. Na dnevnem redu so političnо in organizacijsko poročilo pokrajinskega komiteta srbske KP za Kosovo in Metohijo, poročilo o političnem in kulturnem delovanju organizacij partije in izvolitev pokrajinskega komiteta.

PROSLAVA STALINOVEGA rojstnega dneva v coni B

KOPER, 21. — *Po vseh večjih krajih istrskega okrožja Tržaškega ozemlja: v Izoli, Piranu, Portorožu, Umagu, Novem gradu in Kopru so bile nocoj slavnostne prireditve v proslavo 69. rojstnega dneva generalisima Stalina. Ljudstvo vseh treh narodnosti okrožja je prisluhnilo, ko so govorniki z živo besedo orisali delo velikega Stalina v borbi za mir, za demokracijo in boljše življenje delovnih množic na vsem svetu.*

V Kopru je bila proslava v dvorani «Loggia», ki jo je demokratično ljudstvo napolnilo do zadnjega kotička. Govornika v slovenščini in italijanščini sta bila večkrat prekinjena z vzklikanjem in ploskanjem. Po proslavah so bili prirejeni umetni ognji.

Generalisimu STALINU

MOSKVA

Komunisti ter italijansko in slovansko demokratično ljudstvo vam želijo dolgo življenje za dobrobit narodov Sovjetske zveze in vsega naprednega človeštva.

CENTRALNI KOMITE KP TRŽAŠKEGA OZEMLJA

IV. zasedanje Lj. skupščine Črne gore

CETINJE, 21. — Ljudska skupščina Črne gore je sklicala svoje 4. redno zasedanje. Preučila bo osnutek zakona o pristojnosti in nalogah krajevnih ljudskih odborov ter zakone, ki jih je sprejela črnogorska vlada po zadnjem zasedanju.

Proglas maršala Tita ob dnevu JA

BEOGRAD, 21. — Vrhovni poveljnik oboroženih sil in minister za narodno obrambo FLRJ maršal Tito je izdal proglas na vojsko, v katerem poudarja, da je jugoslovanska vojska častno izpolnila svojo nalogo pri osvoboditvi dežele in zmagi ljudske revolucije. Danes je jugoslovanska vojska močan činitelj v borbi za mir in demokracijo na svetu. V povojni dobi graditve je vodilni sestav borcev armade z vztrajnim delom, prizadevanjem in premagovanjem številnih težav dosegel velikanske uspehe v obvladovanju vojaške znanosti in vojne spretnosti, visoko dvignil svojo zavednost o obveznosti armade do ljudstva in države ter dosegel visoko idejno in politično raven.

Letos se proslavlja «Dan armade» sredi vztrajne in težke borbe delavskega razreda in ostalih delovnih ljudi Jugoslavije za izpolnitev petletnega plana, za zgraditev socializma. Delovne množice države, ki premagujejo velike in nepričakovane težave, trdno zaupajo v svoje lastne sile in utirajo pod vodstvom komunistične partije zanesljivo pot do končne zmage socializma.

Indonezijsko vprašanje danes pred VS

BATAVIJA, 21. — Holandske čete nadaljujejo z napadi v Indoneziji. Holandske oblasti pa so prepovedale objavljanje vojaških vesti razen onih v uradnih poročilih. Holandski parlament je sinoči razpravljal o dogodkih v Indoneziji. Pri tem je vladno politiko še posebno odobraval voditelj socialistične skupine. Komunisti so zahtevali takojšnjo prenehanje napadov, toda njihova resolucija je bila odbita.

Kakor javljeno, se bo Varnostni svet sestal jutri. Sovjetski delegat Malik je danes prispel v Pariz.

Njen ideal...

Peter «Drugi» ali Petrček, ki je šel v Ameriko. Tam je novinarjem dal nekaj izjav. Med drugim je tudi «izrekel upanje, da se bo vrnil domov in spet zasedel prestol». Na čem sloni to upanje, Petrček ni jasno povedal. Govoril je pa precej o Titu. Dejal je, da je «prelom med Titom in Kominformom povzročil po njegovem v Jugoslaviji gospodarsko krizo, kakor je tam še nisо poznali». A da «kljub temu ne kaže, da bi Tito kaj kmalu padel». Tudi glede svojih pristašev v Jugoslaviji je Petrček zelo črnogled; meni celo, «da bi vsak poskus organizacije kakih podtalnih gibanj bil udušen».

Kljub temu pa Petrček upa, da bo zopet zasedel prestol. Kako si to zamišlja? Poslušajte. Nikjer ni dokazano, da je Tito prelomil s Sovjetsko zvezo. Zato je prazno prizadevanje, če ga Združene države skušajo spraviti v tabor zahodnih demokracij. «Kralj» ne verjame v kak politični uspeh tega ameriškega prizadevanja in meni, da ne velja Titovega položaja ojačevati danes z zunanjo pomočjo. Zaključek: Ce Združene države nič ne dajo, bodo Jugoslovani zaradi lakote postali monarhisti in kar goreli v želji, da bi čim prej postali zvesti in vdani podložniki Petrčka «II.», ki bi s kratkim, kakor svet starim nagovorom, «moj mili narod» zasedel prestol in pred izstradano ljudstvo stresel cel koš ameriških dobrot.

Ker pa je Petrček slučajno Srb in ve, koliko more veljati ta argument v jugoslovanskem političnem življenju, potem je nujno potrebno, da se pred kosem ameriških dobrot pojavijo ameriški topovi. To pa so hkrati tudi poslednje sanje Petrčkove državniške modrosti, za katero je v svoji anglo-ameriški vnemi «Demokracija» poskrbela, da ne bi ostala neznana njenim čitateljem. Toko morejo sedaj — kakor «Predstavništvo» srbskih bankrotnih strankarskih voditeljev v tujini — tudi oni «opravičeno z veliko večjimi upi gledati v bodočnost in z veliko večjim zaupanjem pričakovati do-

Vedno novi porazi za Čangkajškove čete

PENG PU - HSU COV, 21. — Agencija «Nova Kitajska» poroča, da je bilo obširno ozemlje severno od reke Huaj očiščeno od kuomintangovih čet kljub temu da je Čangkajšek poslal na pomoč 14 divizij.

Iz Severnega Sensija poroča agencija «Nova Kitajska», da so edinice osvobodilne vojske zavzele važno železniško postajo Čunljang Ceng, ki je med Tiencinom in pristaniščem Tangku. Osvobojena je bila tudi postaja Jang Čun severno-zahodno od Tiencina.

Južnozahodno od Pekinga so narodno-osvobodilne sile zavzele železniško postajo Čangaintjen ter znameniti most Marco Polo 7 milj od mesta.

Ista agencija poroča, da je ena najboljših nacionalističnih armad sedaj obkoljena v nekem kraju 60 kilometrov južnovzhodno od Kalgana na železniški progi Peking-Suj Juan.

Aretacija španskega borca v Franciji

PARIZ, 21. — «Humanité» poroča, da so v Franciji aretirali španskega republikanskega generala Fernandeza, ki je vodil španske borce za svobodo. Politični urad parlamentarne skupine za francosko-špansko prijateljstvo je sklenil, da bo zahteval od notranjega ministra takojšnjo osvoboditev aretiranega generala.

LONDON, 21. — Pričakuje se preosnova angleške vlade v prvih dneh novega leta. Attlee je danes sprejel Bevina in druge člane vlade.

DUBLIN, 21. — Danes je irski predsednik podpisal zakon, ki ustanavlja irsko republiko. Zakon bo objavljen šele čez nekaj mesecev.

PRAGA, 21. — CTK poroča, da je francosko notranje ministrstvo odklonilo vizum češkoslovaškemu delegatu, ki bi se moral udeležiti zasedanja izvršilnega odbora Svetovne zveze demokratične mladine v Parizu.

Una dichiarazione del comp. Bortolo Petronio

«Il Lavoratore» del 17.12. mi ha accusato di tante brutte cose. Lo ha fatto senza ritegno, senza misura e sopratutto senza onestà.

Nell'interesse di tutti i lavoratori e democratici è necessario che si sappia come stiano le cose, e perciò preciso ancora una volta quanto segue: Non è vero ch'io sia stato «cacciato» dalla gabbia ad opera dei coimputati durante il processo del 1929. Nessuno lo può onestamente affermare, nessuno potrebbe dimostrarlo se lo affermassi. E' questo fatto della «cacciata» un atto materiale troppo rilevante da non essere stato notato da tanti presenti: imputati, testimoni, avvocati, giornalisti e nemmeno da Leopoldo Gasparini, coimputato, qui, a Trieste, e che avrebbe il dovere di dire che ciò non è vero, e può dire ancora che dopo il processo io ho partecipato alle discussioni politiche allo studio collettivo e che facevo a mio turno la relazione.

Molti compagni sanno ch'io sono uscito dalla casa penale per fine condanna e non per grazia; molti altri sanno che ho scontato interi i tre anni di vigilanza e che per dieci anni non ho potuto lavorare, che il nulla osta all'imbarco lo ho avuto appena alla fine dell'anno 1936, dopo cinque anni dalla scarcerazione. Vidali e molti di coloro che gli stanno attorno sanno ch'io sono rientrato nel PCI nel gennaio 1944 e non dopo il maggio 1945.

Perchè non si dice la verità, si alterano i fatti? A chi può giovare questo agire? A quale fine? Ci sono con Vidali tanti compagni in buona fede che sanno la verità. Perchè tacciono? Perchè non esigono che si finisca di pubblicare sul «Lavoratore» tante cose false manipolate o ridicole? Che storia è quella della lettera del prefetto Tiengo che «avrebbe ordinato alla direzione del Lloyd di assumere Petronio perchè inscritto segretamente al fascio ed informatore particolare del prefetto stesso?» O che la gente nostra non sa che un prefetto non spiattella così, per lettera, a privati, i segreti del suo ufficio? Non occorre forse più oggi comprovare ciò che si accusa?

E' mai possibile che si sia scesi così in basso da dover ricorrere a questi sistemi e che compagni stimati accettino passivamente simili mezzi di lotta?

I lavoratori si chiedono perchè si agisse così contro il comp. Petronio oggi? E perchè proprio oggi, solo oggi e con tanto accanimento? Ci sarà una ragione. Ma si chiedono ancora: lo avrebbero fatto se Petronio avesse approvato l'opera di Vidali e si fosse messo a demolire con lui invece di opporre tante riserve e di voler prima osservare, studiare materiali e documenti, riflettere ed analizzare che cosa ottiene obbiettivamente l'azione intrapresa da Vidali e compagni. Molti lavoratori hanno già risposto negativamente a questo interrogativo; altri risponderanno nello stesso modo, quando sapranno quanto segue.

Dopo il Congresso della corrente vidaliana del P.C.T.L. e fino alla data del mio ricovero all'ospedale (27 settembre) Vidali, Marina, Ferlan, Destradi, Gasparini, Rizzotti, Pogassi ed altri hanno mantenuto ed esplicato con me rapporti ed azioni di Partito. Vidali, Gasparini, e Destradi mi hanno in circostanze diverse affidato compiti di Partito, anche delicati; sono stato convocato a riunioni importanti di Partito aventi per relatori Vidali, Destradi, Marina ecc.

La stessa Marina mi ha convocato per le conferenze ed agitazioni e sono stato proposto ed eletto nel Comitato Esec. dell'UAIS delle correnti Vidali. Sono infine stato visitato durante il mese di ottobre all'ospedale da diversi rappresentanti del gruppo di Vidali, alcuni dei quali vicinissimi a lui; visitato a casa, dopo l'ospedale, da Semilli, Destradi e Radich ed in dicembre da Radich stesso individualmente. Tutti mi volevano presto guarito e al lavoro. Io invece studiavo e analizzavo e mi persuadevo sempre più che avevano torto. Ed ho fatta la mia critica al congresso dei S.U. Era mio dovere. Invece di analizzare e discutere ciò che ho detto, si sa che cosa si è fatto e quale è stata la risposta: traditore, trotzkista, fascista, spia, venduto ecc.

I comunisti giudichino, i democratici onesti dicano se è con questi mezzi che si fanno gli interessi della classe lavoratrice, che si sviluppano le coscienze dei lavoratori, che si educano i membri del Partito, che si eleva la preparazione ideologica dei compagni.

Io avevo posto questioni di principio della massima importanza; avevo gettato l'allarme sulla situazione sindacale e sull'opera disgregatrice e controrivoluzionaria di alcuni dirigenti. Avevo parlato di necessità che l'onestà politica sia nostra abitudine, che la coerenza e la verità siano nostro costume politico, si è risposto nella maniera che tutti hanno inteso, con la calunnia, con la diffamazione.

B. PETRONIO.

ANCORA SUL CONGRESSO DEI SINDACATI UNICI

I frazionisti nascondono la reale sostanza del piano Marshall

2 *Ma basta ciò; negli «scopi reali del Piano Marshall (ERP) e sue conseguenze nei paesi ad esso aderenti» il gruppo Vidali fa delle affermazioni unilaterali che dimostrano chiaramente come sia suo scopo nascondere alla classe lavoratrice, ai democratici tutti gli scopi reali e gli obbiettivi reali perseguiti dal Piano Marshall. Il gruppo Vidali, attraverso acrobazie, nasconde le reali direttrici di marcia del «Piano Marshall» e tenta di far credere agli operai triestini che tale piano si prefigge soltanto i seguenti obbiettivi generici:*

«1. divisione del mondo in due blocchi e creazione di una psicosi di guerra;

2. subordinazione e asservimento economico e politico dei paesi «assistiti», attraverso il controllo diretto dell'economia e della finanza degli stessi da parte di organi dirigenti americani;

3. allontanamento della crisi che incombe sugli Stati Uniti attraverso il collocamento delle merci eccedenti e l'avviamento dell'economia americana sulla strada della produzione di guerra;

4. preparazione e scatenamento di una nuova guerra mondiale attraverso la creazione di regimi di tipo fascista, di centri di intrigo e provocazione internazionale».

*Zdanov alla conferenza di Polonia ci dice ben altre cose: specifica in quale modo concreto si prepari una nuova guerra mondiale, le vie attraverso le quali l'imperialismo americano cerca di scatenare una nuova guerra mondiale. Infatti Zdanov ci dice come e fondamentale nel «Piano Marshall» la ricostruzione delle regioni industriali della Germania occidentale controllata dai monopoli americani, considerando la Germania capitalista come la più importante garanzia di successo della lotta contro le forze democratiche in Europa. Invano possiamo cercare nelle relazioni al congresso, nella «conversazione di Radich», nel «materiale preparatorio per il congresso» questo tratto fondamentale del Piano Marshall. Al posto suo troviamo delle affermazioni generiche s

ANCORA SUL CONGRESSO DEI SINDACATI UNICI

(Continuaz. dalla prima pagina)

re in quale forma concreta si prepara la psicosi di guerra e la guerra nella nostra città. Se rivelassero ciò ci vedremmo come molti fili legano i guerrafondai locali alla politica revanscista di Vidali. Vidali ed i suoi spiegano agli operai che premettere un comizio democristiano a S. Giacomo significa dar mano alle correnti sciovinistiche che fomentano la guerra, significa permettere l'inquinamento del movimento operaio; no, essi denunciano «l'intolleranza dei nazionalisti espulsi». Per il gruppo Vidali è essenziale «addormentare» la vigilanza dei lavoratori di fronte alla «simultanea attività imperialista in tutte le direzioni», di fronte cioè l'attività dei vari partiti irredentisti, la loro offensiva politica ed ideologica, la loro penetrazione fra le masse popolari, di fronte il tentativo di massa in stato d'accusa e di condanna del movimento democratico — rivoluzionario triestino.

Possiamo invece riscontrare come nei referati, negli articoli precongressuali, nelle dichiarazioni e così via, si è continuamente dichiarato: i sindacati sono ritornati ad essere classisti con l'espulsione della cricca nazionalista che li aveva fatto deviare dalla linea di classe, inoltre i sindacati finalmente riusciranno ad essere completamente in linea con la Federazione Sindacale Mondiale e infine, per colmo d'ironia, che questo congresso, il quale ha accelerato il dissolvimento del movimento operaio di classe triestino è il congresso dell'unità. Passiamo ad esaminare dettagliatamente queste affermazioni.

Innanzi tutto l'affermazione che l'azione sindacale del periodo trascorso non era classista. Alla IV conferenza del Comitato Regionale dei SU dell'aprile 1947 Destradi ha dimostrato e gli intervenuti dei vari delegati e le risoluzioni votate dalla Conferenza stessa hanno confermato che tutta l'attività dei Sindacati Unici era stata permeata dallo spirito classista, dall'indirizzo che hanno seguito i fondatori della FSM all'atto della costituzione della stessa. Destradi aveva allora detto: «I Sindacati Unici si sono adoperati per la realizzazione della fratellanza tra i popoli non in senso astratto ma concreto, facendosi fautori della fratellanza italo-slava e di quella di tutti i popoli in generale; hanno lottato e lottano contro le forze reazionarie per il pieno esercizio dei diritti democratici, hanno lottato e lottano per una pace stabile e durevole, contro tutte le manifestazioni di fascismo, sotto qualsiasi forma esso operi e sotto qualsiasi veste si mascheri, hanno lottato e lottano contro tutti gli attentati ai diritti economici e sociali dei lavoratori ed alle libertà democratiche, per il miglioramento progressivo dei salari, della durata del lavoro e delle condizioni di vita dei lavoratori, per una legislazione sociale completa e sufficiente, allo scopo di proteggere i lavoratori e le loro famiglie dalle conseguenze della disoccupazione, delle malattie, degli infortuni e della vecchiaia».

Più avanti: «E' pericolosa illusione credere che dove si attenti o addirittura manchino questi elementari diritti democratici sia possibile avere condizioni umane di vita per i lavoratori, sia possibile lottare fruttuosamente per il rispetto dei diritti economici delle masse lavoratrici. Dove non esiste il rispetto delle elementari libertà democratiche non vi può esistere nemmeno il rispetto dei lavoratori. Il rispetto dei diritti sociali ed economici delle larghe masse lavoratrici è inscindibilmente connesso al grado di sviluppo della democrazia».

Così parlò Destradi. Infatti, come giustamente rilevava Destradi alla IV Conferenza, i Sindacati Unici hanno svolto un'attività «veramente completa e multiforme», non trascurando nessun aspetto della lotta che i lavoratori devono condurre. I Sindacati Unici dal 1945 ad oggi non hanno cessato mai di lottare per l'unità di tutti i lavoratori in uno spirito classista. Fondamentalmente i Sindacati Unici, dalla loro fondazione al luglio di quest'anno, hanno condotto una politica classista e completamente aderente ai principi che informano la FSM. Non altrettanto possiamo dire per questi ultimi mesi dacchè o spirito riformista del gruppo Vidali attraverso i vari Radich è riuscito a riprendere saldamente piede nel movimento sindacale locale.

Nel preambolo allo statuto della FSM addottato alla conferenza sindacale mondiale del 3 ottobre 1945 fra l'altro si dice: «Di proseguire la lotta per lo sterminio di tutte le forme fasciste di governo e di tutte le manifestazioni di fascismo, di combattere la guerra e le cause della guerra e di lavorare per una pace stabile e durevole, fra l'altro proseguendo la lotta contro la reazione e per il pieno esercizio dei diritti democratici e delle libertà di tutti i popoli, di organizzare la lotta comune dei sindacati in tutti i paesi fra l'altro contro tutti gli attentati ai diritti economici di tutti i lavoratori e gli attentati alle libertà democratiche» Noi però possiamo ben cercare in tutto il materiale precongressuale e del congresso nonchè nella risoluzione una sola parola in difesa del Trattato di pace, una sola parola per il rispetto e l'applicazione del Trattato di pace. Ora, sappiamo molto bene che, l'unico modo reale effettivo per la classe operaia triestina, per tutti i democratici triestini di lottare per la pace in questo settore del mondo è quello di reclamare il rispetto del Trattato di pace cioè l'applicazione del trattato di pace. Quindi possiamo constatare che il Congresso dei SU su questo punto è completamente in contrasto sia con lo spirito classista che con i principi che informano l'azione della FSM. Ma non solo su questo punto. Senza soffermarsi sui non sensi contenuti nelle risoluzione dobbiamo notare come nella stessa tutte le rivendicazioni politiche concrete sono state passate sotto silenzio sostituendo ad esse la frase generica della «lotta per il mantenimento della pace, per lo sviluppo e la difesa delle libertà democratiche e sindacali sul piano della concreta democratizzazione della organizzazione sancita dallo statuto confederale». Affermazione del resto difficile a comprendersi.

(Continua)

TRŽAŠKI DNEVNIK

VČERAJŠNJI SESTANEK NOVINARJEV PRI VU

Ni denarnih sredstev za strokovno šolanje mladine

Na naše vprašanje glede ponovnega zasliševanja obsojenih članov stavkovnega odbora, ki so v zaporu, in na druga vprašanja še nismo prejeli odgovorov

Na vprašanja «Primorskega dnevnika» predstavniki VU včeraj še niso dali odgovora, češ da so vprašanja «težka». Mi smo namreč postavili tri vprašanja:

prvo glede zasliševanja v zaporu tovarišev Stoke, Laurentija, Ukmarja, Solierija in Sorte;

drugo glede ukinitve fašističnih določb zakona o kazenskem postopku, ki sili vsakogar pod pretnjo kazni, da mora uporabljati italijanščino na sodnih razpravah;

tretje glede elektrifikacije vasi: Mali Repen, Zgonik, Saležd, Samatorica, Vižovlje, Trnovica, Mavhinje, Cerovlje in Medja vas.

Odgovori na postavljena vprašanja, drugih časopisov pa so:

Na vprašanje «Trieste sera», če bi VU bila pripravljena dovoliti mladeničem izpod dvajsetih let obiskovanje tečajev za strokovno usposobljenje, je sledil odgovor, da so denarna sredstva premajhna, da bi omogočila obiskovanje tečajev večjemu številu obiskovalcev. Podoben je bil odgovor na vprašanje, če bi VU ustanovila tečaj za modelarje in tesarje ladjedelniške stroke

Agencija «Astra» je vprašala, ali ne bi bil dobrodošel sporazum med jugoslovansko, italijansko vlado ter VU, ki bi urejeval ribolov v tukajšnjih vodah Tržaškega zaliva. V odgovoru je bilo omenjeno, da so bili o tem razgovori med VUJO in angloameriško VU, toda do sporazuma ni prišlo.

Krajši odgovor je sledil «Lavoratoreju», ki ga zanimajo volitve. Na drugo zastavljena vprašanja istega dnevnika glede strogo sindikalnih vprašanj v zvezi z dokladami, položajem državnih uslužbencev, upokojencev, o odredbi 462 in o najemninah, je sledil odgovor, da so doklade določene po sklenjenih sporazumih med sindikati in delodajalci, v katere se VU ne meša. Glede državnih upokojencev in državnih uslužbencev je bilo v odgovoru navedeno, da veljajo zanje isti pogoji kot v Italiji. Glede povišanja najemnin pa sedaj preučujejo zadevo. Kar se tiče odredbe 462 pripravljalo novo odredbo, ki bo prinesla nekaj izprememb. Na vprašanje «Trieste sera», kakšno državljanstvo imajo osebe, ki tu stalno bivajo od 10. junija 1940, je sledil odgovor, da je že vedno italijansko.

Osredni odbor Šentjakobskega P. D. I. Cankar

Izjavlja

da nima nič skupnega z delovanjem P. D. Rinaldi - Cankar, ker je P. D. I. Cankar vedno delovalo in deluje samostojno in je vedno včlanjeno pri Slovensko - hrvatski prosvetni zvezi!

Zakaj ne bo predstave Cankarjevih «Hlapcev» pri Sv. Ivanu?

Po dogovoru med upravo SNG in upravo doma prosvetnega društva «Slavko Skamperle» pri Sv. Ivanu bi se morala vršiti predstava Cankarjevih «Hlapcev» v četrtek 23. t. m. To smo objavili včeraj v našem listu. Pred zaključkom lista pa smo izvedeli, da je uprava doma preklicala obljubo in izjavila, da predstave ne dovoli pod nobenim pogojem.

Sele naknadno so si nekateri izmislili pretvezo, da namerava slovensko prosvetno društvo isti večer proslavljati Cankarja. Izgovarjali so se tudi s tem, da namerava uprava SNG pritakniti k Cankarjevi drami političen govor, čeprav uprava SNG ni imela namena dodajati Cankarjevim besedam katero koli svojo besedo.

S takimi metodami hočejo pretrgati živo vez med slovenskimi množicami in Slovenskim narodnim gledališčem, ki se je splela z naprednim delovanjem slovenskih gledaliških umetnikov. Toda kakor je slovensko ljudstvo kljub oviram imperialistov našlo pot v svoje gledališče, tako tudi tem zatiralcem ne bo uspela ločitev med slovenskim ljudstvom in njegovim gledališčem.

Tretji dan stavke v tovarni OMMSA

Vsi tržaški kovinarski delavci bodo podprli borbo delavcev tovarne OMMSA - Stavka železničarskih delavcev popolnoma uspela - Ladjedelnici Martinuzzi zagotovljeno zopetno obratovanje pod „nadzorstvom" vladnega komisarja

Ker niso imela pogajanja o vprašanju rešitve spora med predstavniki delavcev in vodstvom tovarne OMMSA, ki so bila v ponedeljek na uradu za delo, nobenega pozitivnega uspeha, so sindikalni predstavniki sklicali glavno skupščino v ul. Duca D.Aosta katere so se udeležili predstavniki Delavske zbornice in predstavniki Enotnih sindikatov.

Sindikalni voditelji so obvestili navzoče o celotnem poteku pogajanj ter jim na kratko prikazali položaj, ki je po prekinitvi teh nastal. Položaj je v nekaj besedah sledeč: sindikalne organizacije so predložile tri zahteve, v katerih so zahtevali: 1. da vodstvo OMMSA-e ponovno preuči ukrep o zadnjih odpustih z dela; 2. da se ukrep o nadaljnjih odpustih z dela, po katetem bi moralo izgubiti delo ponovno 16 delavcev, prekliče; in 3. da se preneha z izdajanjem kakršnih koli ukrepov v zvezi z odpuščanjem z dela do 31. decembra. Na vse tri zahteve je predstavnik delodajalcev ing. Fontanesi dal negativen odgovor.

Zastopnik urada za delo je skušal doseči sporazum med zainteresiranimi strankami in je v to svrho predlagal, da bi se odpusti z dela preložili do 10. januarja; zadnji ukaz pa o odpustih z dela, ki bi prizadel zopet 16 delavcev, naj bi bil po predlogu zastopnika urada za delo odgoden za nedoločen čas. Pa tudi ta dva predloga, ki bi lahko pripomogla vsaj k začasni rešitvi vprašanja, je ing. Fontanesi odbil.

Na včerajšnji skupščini so tudi predstavniki kovinarskih delavcev vseh ostalih tržaških tovarn izrazili svoje mnenje, da bodo stopili vsi kovinarski delavci v ostro borbo v znak solidarnosti z uslužbenci tovarne OMMSA, če bi se položaj teh v prihodnjih dneh še poslabšal.

Ob koncu skupščine so še navzoči sklenili, da bi še v teku istega dne stopili predstavniki sindikalnih organizacij v stik z zastopniki delniške družbe in zastopniki vodstva tovarne OMMSA, s katerimi bi skušali sporno vprašanje ponovno rešiti, preden bi delavci podvzeli nadaljnje ukrepe za obrambo svojih interesov.

* * *

Stavka tržaških železničarjev je popolnoma uspela. Ves čas stavke ni bilo niti enega stavkokaza. Če je prišel v dneh stavke kakšen vlak, so bili na njem prav gotovo železničarji iz Vidma, ki so člani svobodnih sindikatov in kateri so s svojim dejanjem samo potrdili sloves, ki ga uživajo med delavstvom kot izdajalci interesov delavskega ljudstva.

* * *

V ponedeljek je odšla delegacija delavcev ladjedelnice Martinuzzi na vojaško upravo, kjer jo je sprejel polkovnik Foden. Temu je delegacija obrazložila težak položaj, v katerem se nahajajo vsi uslužbenci daljedelnice Martinuzzi, ki niso prejeli svoje plače že več kot tri tedne in ki zaman čakajo, da bi se vprašanje o nadaljnjem obratovanju te ladjedelnice končno ugodno rešilo.

Včeraj zjutraj je poslal polk. Foden Delavski zbornici (zakaj ne tudi ES) odgovor, v katerem zagotavlja, da bo ladjedelnici Martinuzzi, kateri je grozil polom, zagotovljeno še nadaljnje obratovanje in da bodo vsi delavci prejeli še pred Božičem vse zaostanke v plači. Razen tega je bilo v pismu naglašeno, da bo dobila ladjedelnica vladnega komisarja, češ da je sedanje vodstvo pri reševanju vseh poslovnih vprašanj nekompetentno.

Ing. Pucalovich izgubil še eno pravdo

Zadnjič smo objavili razsodbo Agrarne komisije v Trstu, ki jo je izrekla nad ing. Pucalovichem glede njegovega kolona Morgana. Danes pa objavljamo razsodbo iste komisije glede njegovega drugega kolona, katerega je tožil zaradi neizpolnjenih dajatev, ki so bile določene v najemni pogodbi.

Ing. Pucalovich je namreč tožil svojega kolona med drugim tudi zaradi tega, ker so kolon Macor in njegova družina tri dni prej, ko so zapustili njegovo zemljišče, ki so ga imeli v najemu, brez kakršnega koli dovoljenja porezali trse in kole, ki so bili nupno potrebni trtam za prihodnjo pomlad. Ing. Pucalovich je nadalje celo zahteval, da bi mu moral kolon Mocor povrniti vse stroške v denarju in v blagu, kolikor je bilo vredno njegovo delo, ki bi ga moral izvršiti na podlagi sklenjene pogodbe, pa tega ni napravil.

Agrarna komisija ni samo zavrnila tožbe inž. Puchalovica, marveč ga je celo obsodila, da mora plačati svojemu kolonu vse odvišne dajatve, ki jih je od njega zahteval od leta 1943. do 1946. ter vse odvišno delo, ki ga je kolon opravljal in o katerem ni bilo govora v najemni pogodbi.

To razsodbo Agrarne komisije glede ing. Pucalovicha v zvezi z njegovimi koloni, smo objavili predvsem zaradi tega, da ponovno poudarimo, da smo pisali v našem časopisu o tem veleposestniku, ki ima na svojih posestvih 8 kolonov predvsem zaradi tega, da pokažemo, v kakšnem položaju se danes nahajajo koloni na Tržaškem ozemlju in da smo svoje trditve vedno oslanjali na dejanske podatke, ki smo jih dobili od njih samih. Obenem pa smo hoteli s tem pokazati tudi na politiko vojaške uprave, ki dopušča, da veleposestniki izkoriščajo našega delovnega človeka, kateremu je delo njegovih rok edini zaslužek.

V našem časopisu smo s svojimi članki v borbi za pravice kmečkega ljudstva na tem ozemlju jasno pokazali, da je poleg borbe za pravice delavskega razreda naša velika skrb posvečena zlasti našemu slovenskemu kmetu, ki je danes socialno izkoriščan, katerega tlačijo visoki davki ter mu kratijo njegove nacionalne pravice.

Val samomorov je zajel mesto

Prav te dni pred prazniki je zajel mesto val samomorov in smo manj kot v 24 urah doživeli 4 samomore.

Prvi je bil na vrsti Tullio Bacci iz ul. Antenori št. 1. Tega so našli obešenega na kljuki vrat. Njegovo truplo so pripeljali včeraj zjutraj v mrtvašnico glavne bolnišnice, kjer bodo izvršili obdukcijo.

Življenje si je skušala vzeti tudi 18letna N. M. iz ul. Guardia 48. Zaužila je večjo količino nekega uspavalnega sredstva ter so jo baje težke družinske razmere pognale v ta usoden korak. Mladenko so pripeljali v bolnišnico in upajo, da bo v nekaj dneh ozdravila.

Drugi, ki je skušal napraviti samomor, je bil 22letni Corbatto Bruno iz ul. Pondares 5. Zaužil je neko uspavalno sredstvo.

Toda vrsta samomorov še ni končana. Včeraj ob 14.55 so pripeljali v bolnišnico 44letnega učitelja Cupa Oresteja iz ul. dello Scoglio 35. Njegova žena, ki ga je spremljala v bolnišnico, je izjavila, da je Cupo živčno bolan. Ker mu je zdravnik predpisal neko zdravilo, je nesrečnež izrabil priliko in zaužil večjo količino tega zdravila, ki je neke vrste strup

Ogromen požar v skladišču starih predmetov na trgu Campo Marzio

Sinoči okoli 9 je iz neznanih vzrokov izbruhnil požar v skladišču starih predmetov na trgu Campo Marzio 10, ki je last g. Bettarello Eveline, stanujoče na trgu Carlo Alberto 11. Požar uničuje papir, obleke, kosti, kovine, konopljo in druge rabljene predmete. Škodo cenijo na več milijonov lir.

Gasilci, ki so takoj prihiteli na mesto, ob uri, ko poročamo, še vedno gasijo. Obširneje bomo poročali jutri.

Za Silvestrovo bo mesto razsvetljeno

Za Silvestrovo bo mesto razsvetljeno z reflektorji fotoelektrične sekcije civilne policije. V ta namen bo služilo osem reflektorjev. Razsvetljava bo od 19 do 21 ure 31. t. m. Reflektorji bodo razmeščeni po raznih krajih mesta.

Čitatelji in naročniki LJUDSKEGA TEDNIKA!

Danes bi morala, kot je bilo javljeno, iziti povečana

BOŽIČNA ŠTEVILKA

LJUDSKEGA TEDNIKA

Ker so med tem časom tiskarji tiskarskih podjetij, ki tiskajo dnevnike, med njimi tudi tiskarji Tržaškega tiskarskega zavoda, ki tiska Ljudski tednik, stopili v mezdno gibanje, so bili tržaški dnevniki prisiljeni omejiti svoje izdaje na dve strani, tedniki pa so začasno prenehali izhajati. Tako tudi Ljudski tednik.

Kakor hitro bo mezdno vprašanje tiskarjev kakor koli rešeno, bo Ljudski tednik začel zopet redno izhajati.

Citatelje in naročnike prosimo, da upoštevajo nastale težkoče in ostanejo še naprej zvesti

LJUDSKEMU TEDNIKU

Uredništvo

Seja občinskega sosveta

Na ponedeljkovi seji občinskega sosveta, kateri je predsedoval župan odvetnik Miani, je sosvet obravnal le nekaj manjših zadev redne občinske uprave.

Odobreni so bili nekateri dogovori glede neobveznega obonmaja na trošarine v letu 1948. Določeni so bili še nekateri pogoji (upravni) za kršenje pravil o trošarinah.

Končno so bile sprejete tri odločitve. Prvič glede delitve izkupička taks za zdravstvene pomoči v novembru 1948 med nekatere upravičence. Drugič ponovna likvidacija pokojnine nekemu bivšemu gasilcu in tretjič glede stroškov, ki jih je napravil občinski urad za javna dela pri fotografiranju.

S procesa proti Pirančanom

Predzadnji dan sodne razprave proti Pirančanom se je včeraj zjutraj začel z govori odvetnikov, zastopnikov zasebne stranke. Odvetnika Jacuzzi in Dell'Antonio sta predlagala, naj sodišče spozna za kriva obtoženca Petronia in Ravalica ter naj ju obsodi. Umaknila pa sta vsakršno obtožbo proti obtožencu Pribcu.

RADIO

SREDA 22. DECEMBRA 1948

7.35: Jutranja glasba. 7.45: Poročila. 11.30: Solistična glasba. 12.00: Sodobna Anglija. 12.10: Orkester Andre' Kostelanetz. 12.45: Poročila. 13.00: Glasba po željah. 13.40: Dvorak: Slovanski plesi. 14.00: Poročila. 14.15: Dnevni pregled svetovnega tiska. 17.30: Plesna glasba. 18.00: Mamica pripoveduje. 18.15: Glasbeni lik Williama Waltona. 19.00: Žena in njen svet. 19.15: Glasba raznih narodov. 19.45: Poročila. 20.00: Pestra glasba. 20.30: Šport. 20.45: Orkester Louis Lewy. 21.00: Vzori mladini. 21.30: Zabavni orkester Bojana Adamiča (prenos iz Ljubljanske radijske postaje). 22.00: Dobri vojak Švejk. 22.15: Čajkovski: Koncert za violino in orkester v D duru. 22.45: Plesna glasba. 23.15: Poročila. 23.30: Kaj vam nudi jutrišnji spored? 23.35: Polnočna glasba. 24.00: Zaključek.

KOLEDAR

Sreda 22. decembra
Dimitrij, Zvezdana
Sonce vzhaja ob 7.43, zahaja ob 16.23. Dolžina dneva 8.40. Luna vzhaja ob 23.40, zahaja ob 12.00.
Jutri četrtek 23. decembra
Viktorija, Zmagoslava

SPOMINSKI DNEVI

1905 se je pričela v Moskvi oborožena vstaja delavcev.

ENOTNI SINDIKATI

Prehrambeni direktivni svet bo imel sejo v četrtek 23. t. m. ob 19 uri.

Kulturni odsek sporoča, da se je včeraj pričel hitri tečaj angleškega jezika.

Dalje obvešča, da se interesenti lahko vpišejo v hitri tečaj francoskega in nemškega jezika. Informacije dobite v ul. Imbriani 5 in v ul. Montfort 3.

Krojni tečaj. Obveščamo interesente, da se še večno lahko vpišejo v krojni tečaj. Informacije na sedežu in telefonsko: 29008 ter 36-75 inter. 7.

Brezposelnim. Brezposelni vseh kategorij naj se v potrebi obrnejo na tajništvo sindikalnega sedeža v ul. Trento 4, I., ki jim bo pomagala pri vseh njihovi pravični zahtevi.

Upokojencem. Državni upokojenci, upokojenci INPS-a in privatnih podjetij se lahko obrnejo za potrebno pomoč in za organizacijske zadeve na za to določen urad na sedežu Enotnih sindikatov v ul. Imbriani št. 5, I., soba št. 14.

RAZNO

Mestna občina javlja, da bodo danes odprli v ul. Mudavecchia 2 urad za izdajo ubožnih spričeval in ostalih dokumentov za prebivalce tistega okraja.

Razdeljevanje ovsa. Opozarjamo vse živinorejce tržaške občine, da se nadoljuje delitev ovsa pri Kmetijskem inšpektoratu v ul. Roma 20 do 30. t. m.

DAVEK ZA PREGLED LEKARN

Občina sporoča, da je matrikola dolžnikov za leto 1948 davka za pregled lekarn na razpolago prizadetim pri občinskem higienskem pradu v ul. Cavana 18, soba št. 14, med delavniki od 10 do 12 ure do vključno 4. januarja 1949.

PROSVETNA DRUŠTVA

ZA NASE MALCKE

PROSVETNO DRUSTVO V BARKOVLJAH bo priredilo v nedeljo 26. decembra t. l. ob 10 uri predpoldne v prostorih Antona Gregorčiča, Boveč 43 (p. d. Franklovo) «Lutkovno gledališče za vse otroke barkovljanske slovenske šole. Opozarjamo na to prireditev vse starše in jih prosimo, da v primeru slabega vremena spremijo svoje malčke, saj se bodo tudi oni pošteno nasmejali. Vstopnina je prosta.

RAZDELJEVANJE ZAVOJCKOV Z DAROVI ZA SOLSKE OTROKE

Občina sporoča, da bodo dobili učenci osnovnih in materinskih šol, ki jedo v šolskih kuhinjah od občine zavojčke z darovi za božične praznike. Otroci naj dvignejo zavojčke jutri ob 10 uri v šolskih kuhinjah, kamor pripadajo.

Pri dvigu morajo otroci osnovnih šol pokazati izkaznico šolske kuhinje.

Tržaška borza

Zlati šterling 9300, papirnati šterling 2020, dolar (telegr.) 686, dolar 655, švicarski frank 165, 100 francoskih frankov 140, avstrijski šiling 15.5.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE za Tržaško ozemlje

Danes ob 20 uri gostovanje v P. D. «Raubera» z Gogoljevo komedijo

„Ženitev"

Povratek gojencev Mladinskega doma v Portorožu

Uprava Mladinskega doma v Portorožu sporoča, da pridejo otroci na božične počitnice v četrtek 23. t. m. ob 16 uri s parnikom iz Firana. Starši naj jih pričakujejo na pomolu ribarnice.

Povratek otrok v Portorož bo 6.1.1949 ob 12 uri s parnikom. Starše prosimo, naj pripeljejo otroke 1 uro pred odhodom parnika.

IZLETI

Novoletno smučanje PDT na Pokljuki

Planinsko društvo v Trstu priredi za Silvestrovo in novo leto tridnevno smučanje na Pokljuki. Odhod s smučarskim vlakom v petek 31. decembra ob 15 uri s kolodvora Sv. Andreja. Prihod ob 19 uri na Bled. Povratek v nedeljo 2. januarja zvečer. Vpisovanje v ul. F. Filzi 10, I., v čevljarni Gec na Trgu tra i Rivi 2 v Rojanu in pri «Adria-Expres» v ul. F. Severo do vključno 24. t. m.

Koledar Gregorčičeve založbe za leto 1949 je izšel

Izšel je Koledar Gregorčičeve založbe za leto 1949 z bogatim informacijskim materialom in obširnim leposlovnim delom domačih pisateljev. Koledar se dobi v vseh knjigarnah v Trstu, pri Stoki v ul. Milano, v knjigarni Fortunato na Trgu starega Sv. Antona.

Za praznike bodo javni lokali lahko odprti celo noč

Za praznike bodo lahko javni lokali odprti do 4. zjutraj. Vendar bodo morali lastniki v tem primeru zaprositi za dovoljenje pri civilni policiji. Lokali bodo lahko do te ure odprti 24., 25., 26., t. m.

MALI OGLASI

ZA BOZICNA IN NOVOLETNA VOŠCILA dobite v knjigarni «Stokar» veliko izbiro lepih modernih vizitk in razglednic. Prav tam dobite tudi vsakovrstne nove okraske za božična drevesca. Izšel je tudi slovenski mesečni koledar za leto 1949.

Zadružni konzorcij trgovcev z živili

za Trst in okolico

TRST — ULICA VALDIRIVO št. 3 — TELEFON št. 50-34

IMA V ZALOGI

raznovrstno blago

po ugodnih cenah

CLANI OBISCITE NASE SKLADISCE!

GORIŠKI DNEVNIK

Poročilo kulturne prireditve v Štandrežu

Pisali smo že o dobro uspeli kulturni prireditvi, ki jo je organiziralo 12. t. m. prosvetno društvo «Oton Župančič» v Štandrežu. Zanimanje za to prvo kulturno prireditev v letošnji zimski sezoni je bilo tako veliko, da so bile vse vstopnice že v predprodaji razprodane in so mnogi ljudje iz Gorice in bližnjih vasi morali oditi, ne da bi videli predstavo.

Igralci so se za prireditev dobro in temeljito pripravili in pod vodstvom veščega režiserja dobro naštudirali številne vloge znane ljudske igre Mamice Komanove: «Prisega opolnoči». Vsebina igre pa je naslednja:

Mlada Anka, hči bogatega kmeta, ki je veljala za pošteno dekle, se je zaljubila v hlapca - cigana Marka. Iz njune ljubezni se je rodil otrok in, da bi nihče tega ne izvedel, je Anka prinesla otroka opolnoči staremu brodarju Koritniku v rejo. Naslednje leto se Anka poroči s kmečkim fantom Pavlom in po brodarjevi smrti vzame k sebi svojega prvorojenca Albinčka. Čez leta pa se vrne cigan Marko in izve, da je otrok njegov. Anka ga še vedno ljubi in hoče z njim. V sporu, ki nastane med Anko in njenim možem Pavlom, napravi ta samomor.

Da bodo prišli na svoj račun tudi tisti, ki niso mogli prisostvovati prvi prireditvi, bo v nedeljo 26. t. m. na Štefanovo, društvo ponovilo to igro. Ker bo začetek točno ob 15,30, priporočamo vsem obiskovalcem točnost, da ne bodo motili predstave. Da bodo lahko vsi prišli do vstopnic, bo predprodaja eno uro pred predstavo pri blagajni ob vhodu v dvorano. Po končani igri se bo nadaljevala domača zabava s plesom.

Pri tej priliki bo prvič nastopil tudi domači štandreški orkester, ki se je dolgo vrsto mesecev pridno vadil, da bo lahko poslušajočemu občinstvu in tudi plesalcem postregel z izbranim sporedom narodnih in umetnih pesmi.

Ob koncu naj še povemo, da sta Janez in Rudi napravila za to igro nove kulise, ki jih je občinstvo že pri prvi predstavi občudovalo in pohvalilo. Tudi štandreški električarji so izpopolnili razsvetljavo in prenesli svojo kolibico nekam pod strop, od koder so razsvetljevali oder in z odgovarjajočimi lučmi povečal učinek igre. Vse to se bo seveda ponovilo tudi na Štefanovo in gotovo vam ne bo žal, če pridete na ta dan v Štandrež.

PRESKRBA

Razdeljevanje fižola. Danes, 22 t. m. so začeli v Gorici in podeželju razdeljevati fižol naslednjim potrošnikom: državnim in krajevnim upokojencem, vojnim invalidom in invalidom dela, kakor tudi civilnim invalidom zaradi vojnih vzrokov, vdovam in staršem padlih v vojni in padlih partizanov, državnim uradnikom, minerjem in kopačem, beguncem in družinam deportiranih.

Fižol bo na prodaj po 45 lir kg v naslednjih trgovinah: La Provvida v ul. Petrarca za upokojence, pri Kmetijskem konzorciju v ul. Cappuccini 9 v ul. Morelli 14 in ul. Sauro 9 za ostale potrošnike. V podeželskih občinah bodo razdeljevali fižol od občine določeni trgovci. Razdeljevanje bo trajalo do 15. januarja in vsak zgoraj navedenih potrošnik ima pravico do 3 kg fižola proti oddaji odgovarjajočih nakazil.

V kratkem bo tudi razdeljevanje moke in fižola za brezposelne.

Posebna podpora za brezposelne

Odbor za zaščito brezposelnih sporoča, da bo na njegov predlog zavod za socialno skrbstvo izplačal ob božičnih praznikih vsem brezposelnim (moškim in ženskam), ki prejemajo podporo za brezposelne, 53. teden. To podporo bodo izplačevali jutri 23. t. m. od 15.30 do 17.30. Zamudniki ne bodo dobili ničesar.

Urnik trgovin in javnih lokalov med prazniki

Kakor je že običaj, bodo tudi letos vsi javni lokali na Goriškem (gostilne, kavarne, bari itd.) lahko poslovali brez omejitve urnika in bodo lahko odprti do jutra. Ti predpisi veljajo po nalogu kvesture za naslednje dneve: Od 23. do vštevši 27. t. m., dalje od 30-12 do 3-I. in od 5. do vštevši 7-I.

Zveza trgovcev javlja, da se bodo za božične praznike ravnale trgovine v Gorici po naslednjem urniku:

Dne 24. t. m. v petek bodo zvečer vse trgovine odprte, dokler se bo zdelo trgovcem potrebno. Na božič, v soboto 25. t. m. bodo zaprte vse trgovine, vštevši pekarije. V nedeljo 26. t. m. bodo pekarije in prodajalne mleka odprte od 7. do 12. ure, med tem ko bodo ostale trgovine ves dan zaprte.

Pokriti trg bo zaprt ves dan 25. in 26. t. m. Izjemo tvorijo le cvetličarne, ki bodo odprte do 13. ure, tako na božič v soboto, kakor v nedeljo na Štefanovo.

DAROVI IN PRISPEVKI

Za tiskovni sklad Primorskega dnevnika, so darovali: trgovina Jestvin Saksida iz Gorice, na Kornu 200 lir in trgovina Boškin v Raštelu lir 200.

Cankarjeva proslava v Mirnu

Čeprav se Mirenci bolj poredkoma oglašajo v časopisju, vendar se krepko udejstvujejo na kulturno-prosvetnem polju. Na prosvetnih večerih se zbirajo samo ljudje, ki se zavedajo važnosti ljudske prosvete.

Tako je tudi Cankarjev večer v Mirnu lepo uspel. Predavatelj je orisal zbranim Cankarjevo dobo in prilike, ki so v tistem času vladale na Slovenskem. Predavateljeva izvajanja so bila dopolnjena s čitanjem odlomkov iz del Ivana Cankarja. Tako so lahko domačini gledali pred seboj njegove najbolj znane like.

Predavatelj je opozoril ljudstvo tudi na naš čas, ko je nasilje končano in ne more biti več raznih hlapcev Jernejev, Martinov Kačurjev in drugih slovenskih trpinov. Tudi Peter Klepec se je predramil in v narodno osvobodilni borbi udaril po krivičnih gospodarjih. Danes gradi sebi in svojemu ljudstvu.

Vsem zbranim so šle predavateljeve in Cankarjeve besede globoko v srce in zdelo se jim je, da jih tudi Cankar iz okrašene slike na steni prijazno gleda. Na njegovem obrazu je sijal nasmeh, ker je končno prišel čas, ki ga je on oznanjal, tudi v večji del goriške dežele.

Izgubljena listnica

Kodrič Edvard, star 61 let, je javil včeraj goriški policiji, da je izgubil listnico, v kateri je imel tudi vse osebne dokumente.

KINO

VERDI. 17: «Cudež na 34. cesti», M. O' Hara.
VITTORIA. 17: «Zvonovi zvone ob zori», G. Macready, I. Bannan.
CENTRALE. 17: «Vrnil se boš», Marjorie in Reynalds.
MODERNO. 17: «Alarm v Gibraltarju» E. von Stroheim.
EDEN. 17: «Čudoviti pustolovec», G. Cooper.
ODEON. 17: «Oni z gora», A. Nazzari.

ISTRSKI DNEVNIK

Vojaki JA za otroško božičnico

Poleg darov, ki jih zbira te dni vse istrsko ljudstvo, da bodo najmlajše razveselili in jim napravili prijetno presenečenje, prihajajo na pripravljalni odbor v Kopru tudi večji zneski denarja od strani naših vojakov. Treba je povedati tem našim malčkom, kdo prispeva zanje, da bo njihovo veselje še popolnejše.

Mlada vojska, ki se je gradila v gozdovih v največjem pomanjkanju vsega, kar potrebuje človek za svoj obstoj, je danes čuvar vseh pridobitev, ki so bile priborjene s tolikimi žrtvami. Povezava med našo vojsko in ljudstvom, je nerazrušljiva. Ljudstvo ne vidi v svojih vojakih — vojakov v tistem pomenu besede kot za časa prejšnjega fašističnega režima, ko se je moralo skrivati pred njimi tudi v mirnem času, ampak sinove, ki so vedno pripravljeni pomagati pri delu za obnovo. Polno je namreč zgledov, ko se tudi vojska udeležuje prostovoljnega dela pri gradnji objektov splošne ljudske koristi. Tako je prav vojska zgradila na bivših Ankaranskih solinah nov most, ki bo najbolj koristil ravno kmetom.

Za najmlajše, ki te dni čebljajo po cestah, šolah in tudi doma samo o božičnici, pa so tudi naši vojaki prispevali z velико vsoto denarja. Tako je pripravljalni odbor v Kopru prejel od odreda iz Portoroža 91.485 lir, skupina vojakov iz Izole je poslala 27.723 lir, skupina vojakov V.P. 3.500 lir. Skupno 122 tisoč 708 lir

Delitev dodatkov za december

V decembru se bodo delili na vsem področju istrskega okrožnega LO sledeči dodatki živil:

500 gr maščob na odrezek R-1-XII-115 živilske nakaznice R-1; 250 g maščob na odrezek R-2-XII-315 živilske nakaznice R-2; 250 g maščob na odrezek R-3-XII-315 živilske nakaznice R-3; 500 gr rozin; 500 g limon na odrezek 140-240 340 živilske nakaznice R-1, R-2, R-3 500 g oranž.

Maščobe lahko pričnejo takoj deliti vsi razdeljevalci racioniranih živil (zadruge in privatne trgovine). Rozine, limone in oranže bodo delile samo zadruge in komunalne trgovine v mestih ter zadruge v glavnih centrih podeželja.

Nadalje obveščamo vse imetnike nakaznic R-1 (težki delavci), da znaša obrok za to kategorijo nakaznic *za ta teden 1000 (tisoč) g namesto 700 g.* Vsi ostali potrošniki prejmejo v tem tednu pred božičem normalni obrok svežega mesa.

Istrski okr. LO, odd. za trg

Izgublje